

FÆLLES
KASSEN

ÅRSRAPPORT 2019

ÅRETS GRØNNESTE ÅRSRAPPORT!

Sidste år var Fælleskassens årsrapport Cradle-to-Cradle™ certificeret og helt fri for tungmetaller og kemikalier. I år er vi, også grundet COVID-19, gået skridtet videre og har gjort den helt digital.

Vi ved, der stadig er en række andels-havere, der foretrækker en folder frem for en e-mail. Vi kommer stadig, i et vist omfang til at benytte os af tryksager, så længe de lever op til den strengeste miljønorm. Men i år må vi alle nøjes med at se tallene igennem på en skærm.

Til gengæld glæder vi os til, at se alle til vores ekstraordinære generalforsamling, der afholdes til september.

SELSKABSOPLYSNINGER

Andelskassen

Andelskassen Fælleskassen
Bernhard Bangs Allé 27, 2000 Frederiksberg.
CVR-nr.: 69 55 67 28
Hjemstedskommune: Frederiksberg

Telefon: 3539 4540
Telefax: 3539 6840
Internet: www.faelleskassen.dk
E-mail: faelleskassen@faelleskassen.dk
Åbningstider: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag 10.00 til 16.00. Onsdag 10.00 til 18.00

Bestyrelse Peter Højgaard Pedersen / specialkonsulent
Oscar Svendsen / direktør
Niels Solholt Christensen / fuldmægtig
Helga König-Jacobsen / adjunkt
Ida Binderup / projektchef
Bjarke Fonnesbech / direktør
Karen-Inger Dahl Thorsen / direktør

Direktion Thorleif Kreisby Skjødt / direktør

Revision Ernst & Young
Godkendt revisionspartnerselskab
Dirch Passers Allé 36
2000 Frederiksberg

Godkendt på Fælleskassens generalforsamling den 1. juli 2020

Dirigent:

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Andelskassen Fælleskassen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Andelskassen Fælleskassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2019, samt af resultatet af Andelskassen Fælleskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Andelskassen Fælleskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Frederiksberg, den 26. februar 2020

Direktion:

Thorleif Kreisby Skjødt, direktør

Bestyrelse:

Peter Højgaard Pedersen, formand

Oscar Svendsen, næstformand

Helga König-Jacobsen

Ida Binderup

Bjarke Fønnesbech

Karen-Inger Dahl Thorsen

Niels Solholt Christensen, medarbejdervalgt

Thorleif Kreisby Skjødt, Direktør

Thorleif overtog rollen, som direktør for Fælleskassen i 2014. Thorleif kom fra et tilsvarende job som filialdirektør i en bank. Siden starten har Thorleif vist sig som en ildsjæl, der brænder for at indgå netværk med foreninger, fonde og ligesindede, der deler hans interesse for social ansvarlighed og grøn vækst. Senest har han sagt ja til at indtage en bestyrelsespost hos Venligbolig.

“Sammen kan vi løfte mere” er både en tilgang og en holdning hos Thorleif. En tilgang der siden hans start i Fælleskassen, har vist sit værd i arbejdet med at tiltrække flere andelshavere, foreninger og ansvarlige virksomheder.

Med en mangeårig baggrund som filialdirektør, kender Thorleif alle aspekter af bankdrift. I arbejdet med bestyrelsen bruges den viden aktivt når der diskuteres nye initiativer, politiske udfordringer eller nye tiltag. Thorleif har en klar ambition om, at fastholde Fælleskassen som det solide alternativ til bankerne, samtidig med at den støtter og engagerer sig i grønne og sociale projekter og initiativer. Det har foreløbig ført til blandt andet el-billån, fordels-programmer til dele-bilsordninger, pakkeløsninger til kollektiver, attraktive grønne lån og finansieringen af større socialt ansvarlige projekter som fx CPH Village samt Venligbolig.

En hjertesag for Thorleif har været at etablere Fællespuljen. En platform hvor man kontinuerligt kan vise sin holdning ved at donere penge til projekter og initiativer, der er vigtige for vores fælles fremtid.

Thorleif har sammen med bestyrelsen arbejdet på at finde de nye lokaler, der afspejler den moderne andelskasse som Fælleskassen er. Trivsel er nemlig en drivkraft for os alle, så lokaler der både kunne øge trivslen hos kollegaerne og samtidig tiltrække flere kompetente medarbejdere var vigtigt for ham.

Thorleif bruger fritiden sammen med familien og børnene, som han tager med på ski så snart vejret tillader det.

Peter Højgaard Pedersen, Formand

Som bestyrelsesformand i Fælleskassen arbejder Peter aktivt på at realisere visionen om et stærkt, demokratisk pengeinstitut der er bygget på et humanistisk grundlag. Uanset om det gælder arbejdet i bestyrelsen eller Fælleskassens tilgang til andelshaverne, så er det: *Menneske først – penge så.*

Tilgangen kommer fra en markant grundindstilling. Han forholder sig nemlig altid kritisk til institutionerne, partierne, systemerne og samfundet. Det er aldrig godt nok – det kan altid gøres bedre, og det er vores ansvar at prøve.

Peter har i en lang årrække arbejdet med ledelse i værdibaserede organisationer. Dem der har en sag, og som vil noget. Peter har et indgående kendskab til Fælleskassens vilkår. Viden om alt fra overenskomster til samspil mellem ledelse og medarbejdere, direktion og bestyrelse er noget Peter bruger aktivt i det daglige bestyrelsesarbejde.

Peter oplever at det værdisæt som Fælleskassen er bygget på, er mere relevant end nogensinde. Fremtiden er bygget på ansvarlighed og bæredygtighed, det handler ikke længere kun om andelshavernes samvittighed. Det handler også om den verden vi alle er en del af. Og her kan Fælleskassen sætte et aftryk, der er meget større end andelskassen selv.

Fælleskassen skal fortsat være beviset på, at det kan lade sig gøre at drive pengeinstitut hvor formålet ikke er indtjening i sig selv. Det er en grundbetingelse, at bevare det solide økonomiske fundament Fælleskassen er bygget på.

Økonomien er midlet til at nå andre mål. Og de mål er demokrati, ansvar og ordentlighed.

Peter er ligeså aktiv i fritiden som i Fælleskassen. Han har nemlig travlt med at ro, mindst 3 gange om ugen og samtidig nyde børnebørnene, der minder ham om, at deres fremtid både skal være bæredygtig og fuld af muligheder og håb.

Oscar Svendsen, Næstformand

Oscar Svendsen, Bestyrelsesmedlem.

Oscar har været Andelshaver siden 1997, og været i bestyrelsen siden 2009.

Oscar har et bredt kendskab til mange brancher indenfor både musik- og den grafiske branche. Som direktør i sit eget spiritusimport firma kender Oscar til vigtigheden af, at sikre en sund økonomi sideløbende med at dem man interagerer og handler med, skal være tilfredse med samarbejdet. Det er jo selve fundamentet for alle virksomheder.

Oscar har arbejdet på at bringe Fælleskassens værdier i spil på en mere aktiv måde for at bevare Fælleskassen som et uafhængigt, bæredygtigt og humanistisk pengeinstitut. Der samtidig tilbyder de produkter og services på de digitale platforme en moderne bankkunde efterspørger. I Fælleskassen er man tæt på beslutningerne, uanset om det er som privatkunde, eller når det handler om at kunne give input til den strategiske retning. Det er befriende, at være kunde i et institut, der tager sig selv og sine holdninger seriøst.

Fælleskassen er beviset på, at fremtidens pengeinstitut er bygget på transparens og ansvarlighed.

Fælleskassen er nemlig ligeså værdidrevet – som det er veldrevet.

Oscar er også aktiv i tre andre bestyrelser, der alle er relateret til hans branche, hvor han kan kombinere sin ledelseserfaring med interessen i start-up-virksomheder.

Fritiden bruger Oscar med sin familie, bøger, tegneserier og god mad i andelsboligen på Frederiksberg. Især sætter han pris på den naive originalitet, der er hos hans 2 børn. Den kan vi voksne lære meget af.

Helga König-Jacobsen, Bestyrelsesmedlem

Helga har været Andelshaver i 10 år, aktiv i repræsentantskabet i over 3 år og er startet i bestyrelsen i 2018. Helga er på mange måder et bevis på at vi alle kan gøre vores til, at fremtiden bliver bæredygtig.

Hun har bygget sit eget passivhus med regnvandsanlæg og hun prøver så vidt muligt at spise og rejse bæredygtigt.

Helga valgte i sin tid Fælleskassen for dens transparens og demokratiske opbygning. Helga vil bruge sin plads i bestyrelsen på at holde fokus på bæredygtige løsninger både ift. Fælleskassens egne disponeringer, men også ift. at hjælpe nystartede grønne eller socialøkonomiske virksomheder med at vise deres værd. Helga vil arbejde aktivt i bestyrelsen for at sikre en fremsynet strategi, så Fælleskassen ikke skal styres af ydre omstændigheder men i stedet styres af sine egne værdier.

Helga kommer bl.a. med en matematisk kandidatgrad og en forståelse for de nye regelsæt, kapitalkrav mm. så bestyrelsen bedre kan tage beslutninger på et oplyst grundlag. Helle er foruden sit arbejde i Fælleskassen også korsanger, skemalægger på et gymnasium samt frivillig informant i Dansk Center for Organdonation. Helga har nemlig levet med et donorhjerte i 15 år.

Ida Binderup, Bestyrelsesmedlem

Ida har været Andelshaver ligeså længe hun kan huske, og i bestyrelsen i snart 10 år.

Fælleskassens værdier kom bogstaveligt talt ind med modermælken, idet hendes familie faktisk var med til at starte Fælleskassen i sin tid. Måske derfor ser Ida sig som en vagthund for de kerneværdier Fælleskassen er bygget på.

Fælleskassen har en historie den kan være stolt af. Men Ida er meget bevidst om, at andelskassen skal udvikle sig i takt med, at kravene til bæredygtighed stiger. Der har Fælleskassen muligheden for, at blive ved med at vise vejen frem og være foran de krav, der stilles fra politisk side og det omgivende samfund.

Ida er stolt af, at Fælleskassen har så brede skuldre, at man kan løfte så mange vigtige samfundsopgaver. Hun ser Fælleskassen, som et pengeinstitut der dagligt yder over evne.

Ida startede i Repræsentantskabet for at sikre en bedre kommunikation. Lige fra kontakten til interesseorganisationer og til arbejdet med at tiltrække nye andelshavere og virksomheder. Alle der tænker på andre end sig selv skal være velkomne i Fælleskassen, derfor ligger der en stor opgave i at udbrede kendskabet til Fælleskassen.

Et arbejde der aldrig stopper – man sætter jo hele tiden nye mål.

I sin fritid er Ida optaget af at give alle vores børn den bedst mulige skolegang. En interesse hun også bruger i sit arbejde som cand.comm og projektchef i Landbrug & Fødevarers skoletjeneste, hvor hun arbejder med frivillige landmænd og engagerede lærere, der kan give vores børn oplevelser, der er lige så spændende, som de er lærerige.

Bjarke Fønnesbech, Bestyrelsesmedlem

Bjarke har været andelshaver siden 2016 og siddet i bestyrelsen siden 2018. Bjarke er direktør i Delebilfonden LetsGo og LetsGo Fleet Systems, der udvikler delebilsreservationsystemer. Det betyder mange års erfaring med virksomhedsledelse og forretningsudvikling. Men det har også givet Bjarke et indgående kendskab i udviklingen af bæredygtige løsninger. Bjarke arbejder nemlig selv med de udfordringer man som værdidrevet virksomhed møder i etableringsfasen, den daglige drift og efterfølgende i det kontinuerlige arbejde med at udbrede kendskabet til sin virksomhed.

Bjarkes interesse i deleøkonomi og grønne virksomheder med humanistiske værdier, bruger Bjarke aktivt i bestyrelsesarbejdet så Fælleskassen kan blive en reel modvægt til den finansielle sektor, som han ved, sagtens kan være levedygtig selvom den er demokratisk drevet og bygget på et fundament af humanistiske værdier.

På trods af den korte tid som andelshaver har Bjarke allerede oplevet den forskel Fælleskassen kan gøre, og han vil arbejde på at Fælleskassen hjælper flere ansvarlige virksomheder med deres vækst, samtidig med at man kan understøtte flere sociale og bæredygtige initiativer.

Bjarke er en ivrig motionsløber og livsnyder, der bruger det meste af sin fritid på hans 3 børn der mistede deres mor for kun 4 år siden da Bjarke blev enkemand.

Karen-Inger Dahl Thorsen, Bestyrelsesmedlem

Karen-Inger har været Andelshaver i over 30 år, og aktiv i bestyrelsen i snart 10 år.

Karen-Inger er til dagligt direktør i FødevareBanken, som hun bruger det meste af sin tid på at opbygge. FødevareBanken er en non-profit frivillig organisation, der bekæmper madspild ved, at give gratis måltider til væresteder og organisationer der arbejder med socialt udsatte og hjemløse.

Med en solid erfaring fra bla. iværksætter-netværk bidrager Karen-Inger med viden og kendskab til nye tendenser og udviklingen i samfundet.

Karen-Ingers engagement viser sig i politisk nedsatte arbejdsgrupper, i fødevarebranchen samt andre netværk hvor hun oplever samfundets store kontraster. Den ene dag spiser hun sammen med traumatiserede flygtninge og den næste dag sidder hun til bords med dronningen.

Karen-Ingers erfaring fra organisationer bruger hun på, at sikre at Fælleskassen forbliver et demokratisk drevet pengeinstitut. Hun synes pengeinstitutets formål er, at skabe gode liv for medlemmerne, samtidig med at det tager del i samfundsdebatten.

Fællesskabet er altafgørende. Sammen kan vi vise omverdenen, at der findes andre måder at arbejde med penge på. Sammen kan vi vise, at det kan gøres ordentligt og ansvarligt. Sammen kan vi skabe et pengeinstitut, der arbejder for vores fælles bedste.

Niels Solholt Christensen, Bestyrelsesmedlem

Niels har været ansat i Fælleskassen i 22 år og andelshaver lige så længe. Niels har siddet som medarbejderrepræsentant i Fælleskassens bestyrelse siden 2011.

Niels sidder i Fælleskassens administration og beskæftiger sig derfor dagligt med Fælleskassens økonomi og den indvirkning den finansielle lovgivning har på andelskassen. Et vigtigt kendskab han kan bidrage med i bestyrelsesarbejdet. Niels sætter pris på Fælleskassen som arbejdsplads, fordi alle respekteres og høres. Det er jo netop det man som medarbejderrepræsentant arbejder på at sikre.

At være på en arbejdsplads, der er bygget på åbenhed og transparens er fantastisk og vigtig i disse tider. Med sine to roller som bestyrelsesmedlem og som medarbejdernes talerør, bidrager Niels til en bedre forståelse af hvad, der er medarbejdernes dagligdag og hvilke behov de har.

Til dagligt bliver Niels i sit arbejde i administrationen også mødt med myndighedernes krav om dokumentation og polstring. Derfor er det af afgørende vigtighed for Fælleskassen, stadig at vokse sig økonomisk stærkere så vi fortsat kan imødegå de gradvis større krav til "polstring".

Niels er også aktiv i fritiden som bestyrelsesmedlem i den lokale grundejerforening, og ikke mindst når han nyder musikken fra en af hans vinylplader med alt fra J.S. Bach til Rammstein.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshavere i Andelskassen Fælleskassen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Andelskassen Fælleskassen for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk.1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg af revisor

Vi blev første gang valgt som revisor for Andelskassen Fælleskassen i januar 2013 og skal derfor senest fratræde som revisor for andelskassen på generalforsamlingen i 2032. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og

udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet", herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udførelse og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandlinger vi har udført for at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om årsregnskabet som helhed.

Måling af udlån, uudnyttede kredittilsagn og garantier

Risikovurdering i forhold til vores revision: En væsentlig del af andelskassens aktiver består af udlån til kunder (48 pct. af de samlede aktiver), som indebærer risici for tab i tilfælde af kundens manglende betalingsevne. I tilknytning hertil ydes garantier, som ligeledes indebærer risici for tab.

Andelskassens opgørelse af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på uudnyttede kredittilsagn og garantier indebærer væsentlige beløb og ledelsesmæssige skøn. Skøn knytter sig især til vurdering af, om der er indtrådt indikation på kredittørringelse (eksponeringer i stadie 3), realisationsværdi af modtagne sikkerheder og kundens betalingssevne i tilfælde af misligholdelse samt metoder og parametre til opgørelse af det forventede tab for eksponeringer i stadie 1 og stadie 2.

Eksponeringer i stadie 3 vurderes individuelt, mens eksponeringer i stadie 1 og 2 opgøres på grundlag af modeller. Validering af forventede tab for eksponeringer i stadie 2 med betydelige svaghedstegn (stadie 2 svag) foretages individuelt baseret på stikprøver. Der henvises til anvendt regnskabspraksis i note 1 for en uddybende beskrivelse.

Revisionsmæssig håndtering: Vores revision har omfattet en gennemgang af andelskassens procedurer for opfølgning på krediteksponeringer og registrering af indtrufne indikationer på værdiforringelse. Vi har ved analyser og stikprøvevise tests efterprøvet, hvorvidt opgørelsen af nedskrivninger til forventede tab er sket i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis. Gennemgangen har blandt andet omfattet de største og mest risikofyldte krediteksponeringer.

For modelberegnedede nedskrivninger har vores gennemgang omfattet en vurdering af de anvendte

metoder og parametre samt andelskassens validering heraf.

Vi har endvidere gennemgået og testet, hvorvidt noteoplysninger vedrørende udlån, uudnyttede kredittilsagn og garantier, samt dertilhørende kreditrisici, nedskrivninger og hensættelser til tab opfylder de relevante regnskabsregler.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig

fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes.

Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning

gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Thomas Hjortkjær Petersen
Statsautoriseret revisor
mne33748

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 26. februar 2020

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Anne Tønsberg
Statsautoriseret revisor
mne32121

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Fælleskassen er en andelskasse, hvis hovedaktivitet er at udbyde pengeinstitutprodukter og rådgivning til en bred kreds af private kunder og erhvervs-kunder. Kunderne, der stort set alle er andelshavere, er primært bosat i hovedstadsområdet og på Sjælland. Herudover er der et mindre antal andelshavere i andre dele af landet. Fælleskassen ønsker at kunne tilbyde andelshaverne et bredt sortiment af produkter kombineret med professionel rådgivning. Med baggrund i Fælleskassens forholdsvis enkle forretningsmodel ydes der ikke rådgivning inden for de mere udviklede finansielle instrumenter, idet disse overlades til andre i branchen.

VÆRDIGRUNDLAG

Demokrati

- Vi er et andelsselskab
- Vi skaber muligheder i menneskers hverdag
- Vi fastholder nærhed i organisationen og nærhed mellem andelshaver og rådgiver

Transparens

- Organisation, forretningsprincipper samt beslutningsveje er åbne og gennemskuelige

Bæredygtighed

- Vi understøtter grønne tiltag – grøn vækst
- Vi understøtter socialt ansvarlige projekter
- Penge er et middel, ikke et mål

Soliditet

- Vi spekulerer ikke og støtter ikke spekulation
- Vi bruger indtjeningen til at konsolidere andelskassen
- Vi sikrer balance mellem indlån og udlån

UDVIKLING I AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Resultatet efter skat blev et overskud på t.kr. 5.417 mod et overskud på t.kr. 605 i 2018. Ledelsen anser resultatet som tilfredsstillende, set i lyset af en stigende basisindtjening.

Regulering af nedskrivninger på udlån påvirker resultatet positivt med t.kr. 2.931 før skat.

Netto rente- og gebyrindtægter er steget med t.kr. 1.336 til i alt t.kr. 27.622, hvilket er en fremgang på 5,1 %. Gebyrer og provisionsindtægter er steget med t.kr. 1.934 til i alt t.kr. 11.452, hvilket er en stigning på 20,3 %.

Kursreguleringer af værdipapirer er positiv, og andrager i alt t.kr. 367 modsat 2018 hvor de var negative med t.kr. 1.260

Balancen er øget med 0,2 % til i alt t.kr. 612.103 mod t.kr. 610.705 i 2018.

Udlån udgør t.kr. 294.109 pr. 31. december 2019 mod t.kr. 287.063 pr. 31. december 2018 – en stigning på 2,5 %. Indlånet er faldet i forhold til 2018 og udgør nu t.kr. 514.711.

Likviditeten er meget tilfredsstillende og med solid overdækning i forhold til lovens krav.

Fælleskassens kapitalprocent er pr. 31. december 2019 på 32,8 %. Fælleskassens individuelle kapitalbehov er opgjort til 16,1 % pr. 31.12.2019.

FÆLLESKASSENS KAPITALBEHOV OG LIKVIDITET

Markedet for kapitalformidling til sektoren er blevet vanskeligere og funding dyrere. Hertil kommer at placering af Fælleskassens midler er forbundet med renteudgifter. På baggrund af dette har bestyrelsen godkendt, at overskydende likviditet placeres i forhold til kapitalbinding og forretning.

KAPITALDÆKNING OG KAPITALBEHOV

Fælleskassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikator metoden for operationelle risici, men vil løbende vurdere behovet og arbejde for, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller. Vedrørende risikostyring henvises til note 27.

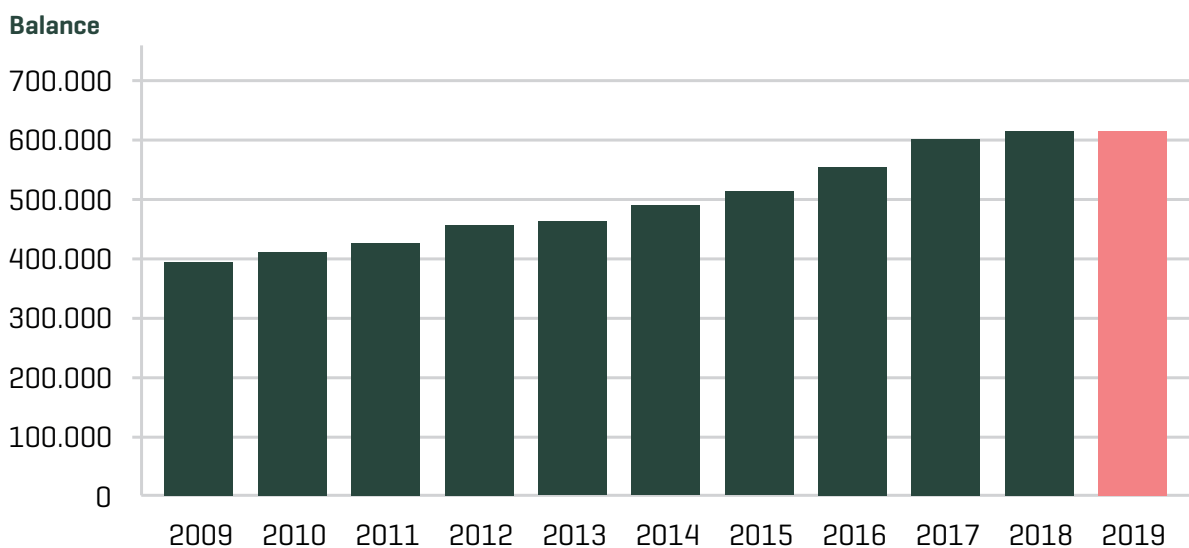
Fælleskassen har en kapitalprocent på 32,8 % pr. 31. december [20,6 % ultimo 2018], hvilket er en overdækning i forhold til det individuelle kapitalbehov. Kapitalprocenten er steget i forhold til sidste år, hvilket skyldes en reduktion af markedsrisikoen samt optimering af kreditrisikoen, som begge er elementer i de risikovægtede aktiver.

Fælleskassen har fuld fokus på både aktuelle samt kommende regler forankret hos Europa-Parlamentet og Rådet samt Basel Komiteen. De kommende regler vil betyde stigende krav til Fælleskassens kerne- og basiskapital, ligesom der vil være yderligere krav til instituttets likviditet. Det er ledelsens vurdering, at Fælleskassen er godt rustet til at imødegå de nye regler.

Det er dog ledelsens hensigt, at der til stadighed skal være stort fokus på området.

Fælleskassen har hverken hybrid kapital eller supplerende kapital, der skal indfries. Kapitalen består kun af egentlig kernekapital – henholdsvis andelskapital og opsparet kapital.

Opgørelsen af kapitalbehovet er baseret på bekendtgørelsen om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og kapitalbehov samt på Finanstilsynets

vejledning herom. Fælleskassen har en umiddelbar overdækning på t.kr. 40.197, som udgør forskellen mellem det individuelle kapitalbehov og den faktiske kapital (solvens). Det beregnede ureviderede kapitalbehov er beregnet til 16,1 % pr. 31. december 2019. Kapitalbehovet er beregnet ud fra Finanstilsynets 8 + model.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalbehovet er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med Fælleskassens aktiviteter.

Væsentlige uforudsete ændringer i kapitaldækningsbekendtgørelsen eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige kapitalbehov kan medføre, at Fælleskassens overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos kunder påvirke Fælleskassens kapitalbehov væsentligt.

Fælleskassen skal i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen offentliggøre en række oplysninger, herunder det opgjorte individuelle kapitalbehov.

Fælleskassen har valgt at offentliggøre oplysningerne på www.faelleskassen.dk/hjem/aktuelt/regnskab-og-beretning, hvortil der henvises.

LIKVIDITET

Fælleskassen opgør likviditetskravene på baggrund af "Liquidity Coverage Ratio" (LCR). Fælleskassens LCR er den 31. december 2019 opgjort til 2.271 % mod 1.658 % i 2018. Baseret på de nuværende krav har Fælleskassen en betydelig overdækning på likviditetsberedskabet i forhold til lovens krav,

svarende til en overdækning på 2.171 procentpoint. Fælleskassen har et stærkt likviditetsberedskab.

Ledelsen vurderer fortsat, at Fælleskassen har tilstrækkelig likviditet til at gennemføre driften i 2020 og 2021. Det bemærkes, at Fælleskassen ikke har udstedt obligationer eller supplerende kapital der skal indfries.

Likviditet og udløb frem til 31. december 2019

Andelskassens funding består primært af indlån samt frie reserver.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflægningen for 2019 er på et niveau, der er forsvarligt.

Vi skal henvise til beskrivelsen heraf i note 2.

Usædvanlige forhold - Inspektion af Finanstilsynet

Finanstilsynet foretog ved besøg i uge 34, 2019 ordinær inspektion i Fælleskassen. Inspektionen medførte, at Fælleskassen skulle øge sin kapitaloverdækning, efterleve 7 påbud til bestyrelsen og 4 påbud til direktionen.

Fælleskassen har den 6. februar svaret Finanstilsynet på samtlige påbud samt øget kapitaloverdækningen markant.

Finanstilsynet foretog ved besøg den 23 og 24 oktober 2019 hvidvaskinspektion i Fælleskassen, udkast til rapport er modtaget den 13. februar 2020. Eventuelle bemærkninger til udkastet skal fremsendes til Finanstilsynet inden den 28. februar

2020. Herefter vil Fælleskassen modtage den endelige rapport og Fælleskassen skal senest tre måneder fra modtagelsen indsende redegørelse og dokumentation der beskriver, hvorledes Fælleskassen har efterlevet rapportens nævnte påbud.

En ordinær inspektion kræver mange ressourcer af et pengeinstitut af vores størrelse, hertil kommer, at Fælleskassen i forlængelse af den ordinære inspektion fik endnu et besøg af Finanstilsynet denne gang vedr. hvidvaskinspektion.

Konklusion: Fælleskassen har haft et ekstraordinært stort ressourceforbrug til disse to inspektioner, har fået justeret forretningen på plads jf. Finanstilsynets retningslinjer og øget kapitaloverdækningen markant, Bestyrelsen har efter Finanstilsynets besøg vurderet, at Fælleskassen fremover ikke kan understøtte større udlån til socialøkonomiske virksomheder uden fuld pant.

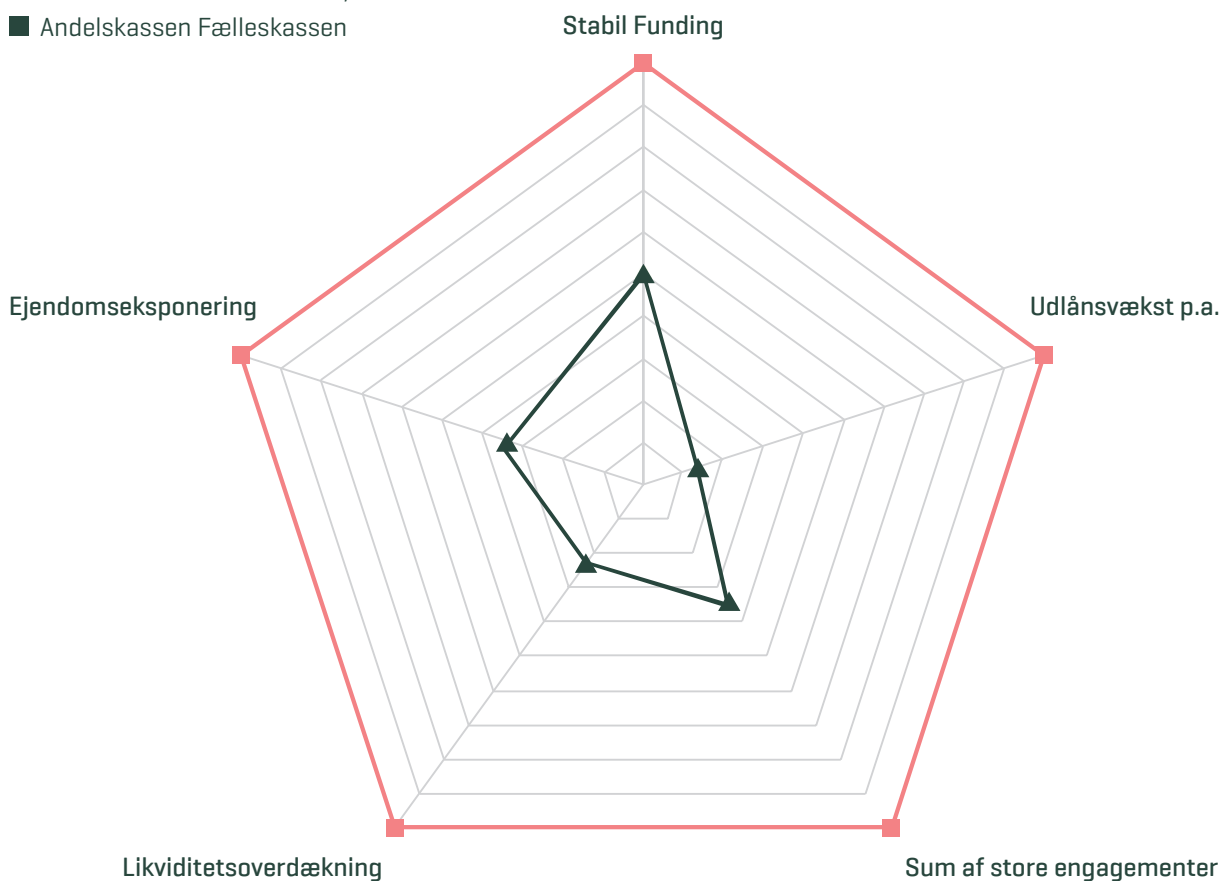
Herudover foreligger der ikke øvrige usædvanlige forhold.

Finanstilsynet har fastlagt en række særlige risikoområder med en række grænseværdier, den såkaldte tilsynsdiamant. Ved udgangen af 2019 ligger Andelskassen Fælleskassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående:

- Sum af store engagementer (højst) 175% af basiskapitalen. **Andelskassens værdi 65,4%**
- Udlånsvækst p.a. (højst) 20%. **Andelskassens værdi 2,7%**
- Ejendoms-eksponering (højst) 25%. **Andelskassens værdi 8,2%**
- Stabil Funding. Udlån / arbejdende kapital fratrukket obligationer med en restløbetid under 1 år (højst) 1,00. **Andelskassens værdi 0,50**
- Likviditets-overdækning (mindst) 100%. **Andelskassens værdi 3710,2%.**

Tilsynsdiamanten

- Grænseværdier - Finanstilsynet
- Andelskassen Fælleskassen

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal der fastsættes et krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-krav) i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut.

Det generelle afviklingsprincip for mindre og mellemstore pengeinstitutter, som Fælleskassen følger, indebærer, at der skal foretages en kontrolleret afvikling af pengeinstituttet, hvor en del af instituttet sælges, og en del, som ikke umiddelbart vurderes at kunne sælges, rekapitaliseres på ny. NEP-kravet består, ud over solvensbehovet og kapitalbuffer, af et tabsabsorberingstillæg og et rekapitaliseringsbeløb, hvor summen af de to sidstnævnte betegnes NEP-tillægget.

NEP-tillægget skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med en ny klasse af seniorgæld, der er foranstillet supplerende kapital og efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation. Den nye klasse benævnes ikke-foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter eller SNP-instrumenter).

Finanstilsynet har fastsat Fælleskassens NEP-tillæg til 5,6 pct. af de risikovægtede eksponeringer. Hertil kommer solvensbehovet og kapitalbuffer, hvorved det samlede NEP-krav er fastsat til 28,6 pct. af de risikovægtede eksponeringer svarende til 14,4 pct. af de samlede forpligtelser og kapitalgrundlag. NEP-tillægget indføres successivt i perioden 1. januar 2019 – 1. januar 2023, således at kravet først fuldt ud skal efterleves fra 1. januar 2023. I 2019 udgør NEP-tillægget således alene 1,9 pct. svarende til, at det samlede NEP-krav gældende for 2019 udgør 23,9 pct.

Tilsynet genberegner og fastsætter NEP-tillægget én gang årligt, hvorved de anførte procentsatser kan variere over tid.

Fælleskassen har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med egentlig kernekapital.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Den økonomiske udvikling forventes fortsat at give udfordringer for den finansielle sektor. Det er dog ledelsens forventning, at 2019 vil betyde en mindre vækst i økonomien. Ledelsen forventer, at de kunde relaterede aktiviteter vil udvikle sig positivt, således at resultatet vil ligge i niveauet mio.kr. 5,2 før skat. Vi skal gøre opmærksom på, at reglerne om nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier medfører usikkerhed om måling af udlån og hensættelser pr. 31. december 2019. Ændringen påvirker vurderingen af Fælleskassens aktiver og passiver og finansielle stilling samt resultatet af Fælleskassens aktiviteter for 2019.

Videnressourcer

Fælleskassens fremtidige udvikling er afhængig af, at Fælleskassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af vor hovedaktivitet. Det er ledelsens vurdering og erfaring, at vi med vor beliggenhed i hovedstaden stadig vil kunne tiltrække denne arbejdskraft.

Særlige risici

Fælleskassen har ikke påtaget sig særlige risici, hverken forretningsmæssige eller finansielle risici, ud over hvad der normalt er forbundet med udlånsvirksomhed.

Filialer

Fælleskassen har ingen filialer.

Andelskapital

Fælleskassens brugere skal tegne min. kr. 2.000 i andelskapital.

Fælleskassen har ved udgangen af 2019 en andelskapital på mio.kr. 26,5.

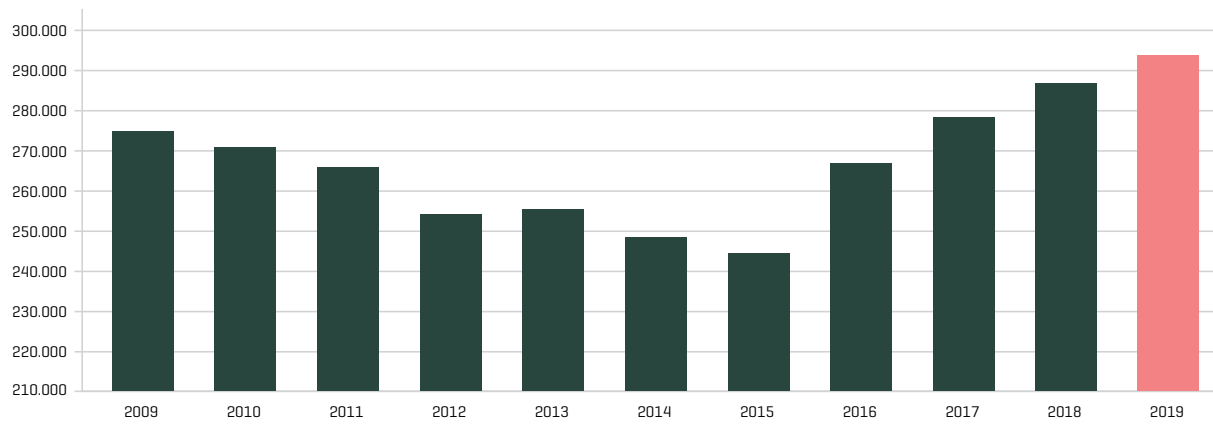
Der er vedtaget stemmeretsbegrænsning efter princippet "1 mand 1 stemme".

Andelskapitalen bliver ikke kursfastsat, handles kun gennem Fælleskassen og altid til kurs 100.

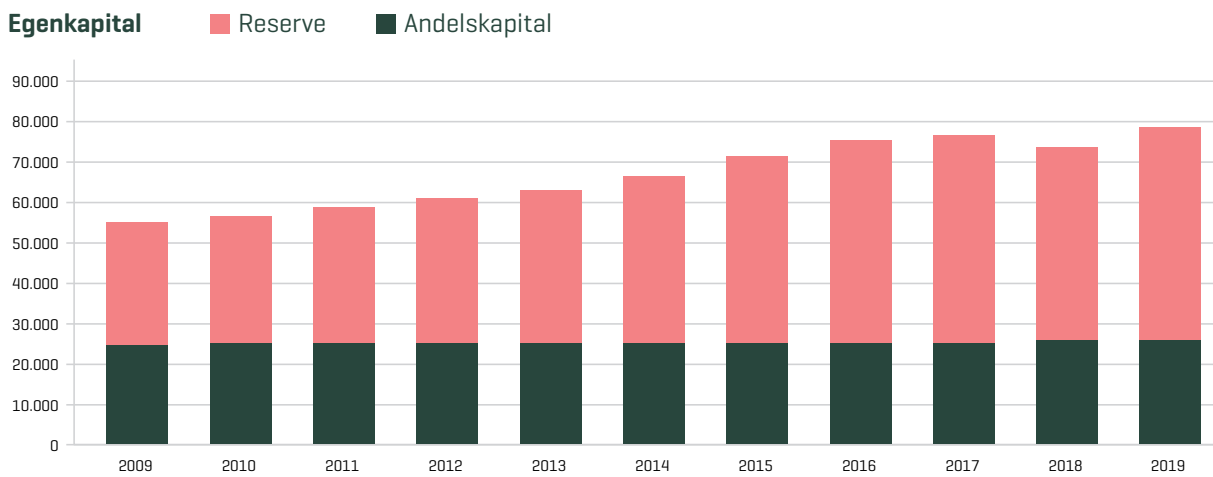
I forbindelse med betaling af bankpakke 1 har Fælleskassen betalt en del af provisionen til staten med andelskapital. Statens afviklingsselskab har således erhvervet for ca. mio.kr. 1,6 andelskapital, hvilket svarer til 6 % af andelskapitalen.

Den resterende andelskapital er spredt ud på Fælleskassens øvrige kunder, hvoraf ingen har væsentlige ejerandele.

Udlån

Egenkapital

Ledelsen

Bestyrelsen vælges af Fælleskassens repræsentantskab. Bestyrelsen modtager honorar for sit arbejde, hvilket fremgår af note 7 til årsregnskabet.

Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonus eller aktieordninger, ligesom der ikke forefindes nogen form for resultatløn.

Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes hvert år på generalforsamlingen.

Ledelseshverv - direktør

Administrerende direktør Thorleif Kreisby Skjødt

Bestyrelsesformand i: Folkebolig IVS

Bestyrelsesmedlem i: DMPD a.m.b.a.

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Ledelseshverv – bestyrelse

Formand /

specialkonsulent Peter Højgaard Pedersen

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Næstformand /

direktør Oscar Svendsen

Bestyrelsesmedlem og direktør i: Sprit og Co. ApS.

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

projektchef Ida Binderup

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

Niels Solholt Christensen – medarbejderrepræsentant

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

adjunkt Helga König-Jacobsen

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

direktør Bjarke Fønnesbech

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

direktør Karen-Inger Dahl Thorsen

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Udbytte

Der udbetales ikke udbytte.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Denne lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. jan. – 31. dec. 2019.

Fælleskassens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst en gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er blandt andet lov om finansiel virksomhed, Fælleskassens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder.

På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række interne procedurer, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af Fælleskassen

Risikostyring

Bestyrelsen vurderer løbende og mindst en gang årligt de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med Fælleskassens aktiviteter.

Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styringen af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, forsikrings- og miljøforhold.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for Fælleskassens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Fælleskassens kontrol og risikostyrings-systemer kan skabe en rimelig, men ikke absolut sikkerhed for, at uretmæssig brug af aktiver, tab og/eller væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen vurderer mindst en gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser, samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer.

Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede politikker, procedurer og kontroller på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Overholdelse indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøvevis overvågning og kontrol af sådan overholdelse.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Risikovurdering

Bestyrelsen foretager mindst en gang årligt en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen stilling til risikoen for besvigelser og de foranstaltninger, der skal træffes, med henblik på at reducere og/eller eliminere sådanne risici. I den forbindelse drøftes ledelsens eventuelle incitament/motiv til regnskabsmanipulation eller anden besvigelser.

Whistleblower-ordning

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom, er der etableret et særligt system, hvori Fælleskassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med eller have mistanke om.

I fald medarbejdere støder på uetisk adfærd, har medarbejderen ret og pligt til enten at rapportere videre til bestyrelsen – eller i givet fald at sende meddelelse til Finanstilsynet

Fælleskassens bestyrelse har besluttet, at indrapporterende medarbejdere, er sikret fuld diskretion og fortrolighed ved en sådan indberetning.

Bestyrelsen har ikke modtaget rapporteringer af uetisk adfærd.

Sammensætning af ledelsesorganer

Repræsentantskab

Generalforsamlingen vælger hvert år 10 repræsentantskabsmedlemmer, som vælges for 3 år ad gangen. I alt udgøres repræsentantskabet af 30 andelshavere. Repræsentantskabets arbejde er beskrevet i vedtægterne og forretningsordenen for repræsentantskabet.

Fra repræsentantskabets midte vælges de bestyrelsesmedlemmer, som udgør Fælleskassens ledelse. En anden vigtig funktion er fastlæggelse af honorar til bestyrelsesmedlemmerne.

Ellers fungerer repræsentantskabet som bindeled mellem Fælleskassens andelshavere og Fælleskassens bestyrelse og direktion.

Herudover afholder repræsentantskabet 4-5 årlige møder. På møderne orienteres om Fælleskassens driftsmæssige situation, ligesom repræsentantskabet gennem temadrøftelser inviteres til at sætte sit præg på Fælleskassens udvikling.

Bestyrelsens sammensætning

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen. Bestyrelsen består af 6 generalforsamlingsvalgte repræsentantskabsmedlemmer, der vælges for en periode af 3 år ad gangen og 1 medlem valgt af Fælleskassens medarbejdere, der vælges for en periode af 5 år ad gangen.

Bestyrelsen finder antallet af medlemmer hensigtsmæssigt. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af Fælleskassen. Det medarbejdervalgte medlem har samme rettigheder og ansvar som de repræsentantskabsvalgte medlemmer.

Bestyrelsesmedlemmernes erhvervsmæssige baggrund sikrer hensigtsmæssig bredde og erfaringsgrundlag i bestyrelsens tilgang til opgaverne, og bestyrelsen vurderer, at den er medvirkende til at sikre kvalificerede overvejelser og beslutninger.

Bestyrelsen vurderer løbende, om der er anledning til at ajourføre eller styrke medlemmernes kompetencer i forhold til opgaverne.

Bestyrelsen udarbejder årligt en selvevaluering j.fr. Finanstilsynets regler herom.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen påser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i sager, som har betydning for instituttets udvikling, lønsomhed samt finansielle stilling.

Bestyrelsen mødes efter en fastlagt mødeplan cirka 11 gange årligt.

Bestyrelsen træffer blandt andet beslutninger om bevilling af større engagementer, virksomhedskøb, større investeringer og frasal, kapitalgrundlagets størrelse og sammensætning, langsigtede forpligtelser, kontrol og revisionsforhold samt væsentlige operationelle forhold.

Bestyrelsens forretningsorden fastlægger procedurer for direktionens rapportering til bestyrelsen og for disse parter kommunikation i øvrigt. Forretningsordenen gennemgås og vurderes årligt af bestyrelsen og tilpasses løbende til Fælleskassens situation.

Bestyrelsens formand og næstformand udgør formandskabet, der sammen med Fælleskassens direktion blandt andet tilrettelægger bestyrelsens

møder. Formandens og næstformandens særlige opgaver er fastlagt i bestyrelsens forretningsorden. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i relation til særlige opgaver og har p.t. 1 udvalg i arbejde.

Bestyrelsens strategi arbejde – ambitioner og planer

Bestyrelsen har arbejdet med – og er p.t. i gang med – at sætte ord på Fælleskassens DNA. DNA skal blandt andet anvendes til, at tilrette Fælleskassens forretningsmodel.

Socialøkonomiske virksomheder:

De samarbejder der er startet med socialøkonomiske virksomheder (SØV) har vist deres værd. Vi har gennem disse samarbejder fået adgang til nye kunder, muligheder og produkter, som vi kan tilbyde vores andelshavere. Via vores samarbejder, vil vi fortsat tilbyde flere løsninger, til gavn for begge parter og ikke mindst vores kunder.

Vi ønsker derfor at udvide og identificere flere potentielle partnere og samarbejds-muligheder. Det er vores plan at hjælpe flere SØV-virksomheder med fordelagtige produkter og løsninger, så vi fortsat kan hjælpe dem med deres vigtige social-økonomiske arbejde.

Privat- og erhvervskunder:

Vi vil strukturere og justere vores produkter, så de bedre matcher vores kunder.

På den måde kan vi mere præcist markedsføre dem til vores forskellige målgrupper og tilbyde vores potentielle og nuværende kunder relevante løsninger, de måske ikke ved Fælleskassen kan tilbyde.

Vi vil øge tilstedeværelsen på vores digitale flader, blandt andet LinkedIn og Facebook. De flader vil blandt andet blive brugt til at udbrede vores ungdomskoncept, som vi mener, er en afgørende faktor for, fortsat at kunne tiltrække andelshavere til Fælleskassen.

Kollektiver og bofællesskaber:

Vi vil øge antallet af kunder, som bor eller ønsker at flytte i kollektiver og bofællesskaber, og skabe en totalløsning.

Alt fra advokatrådgivning til byggerådgivning, fx tilknytning af en arkitekt eller ingeniørfirma og selvfølgelig vores økonomiske rådgivning samt finansiering, vil blive samlet som et helt unikt produkt, vi kan tilbyde markedet.

Nævnte samarbejder sker uden nogen former for økonomiske mellemværender.

Skoler:

Fælleskassen vil fortsat støtte små og mellemstore skoler, da de specielt i mindre byer kan være den afgørende faktor, der udgør forskellen på fraflytning eller tilflytning, specielt i yderområder.

Når kommunerne, politikerne eller de store banker ikke er i stand til at vende den negative udvikling i yderområderne, så vil vi, i det omfang vi kan, hjælpe med at stoppe den negative spiral, som en skolelukning kan medføre.

Revisionsudvalg

Fælleskassen er med baggrund i sin størrelse ikke underlagt reglerne om revisionsudvalg.

Direktionen

Bestyrelsen ansætter den administrerende direktør, der har ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af de strategiske planer. Direktøren er ikke medlem af bestyrelsen, men deltager normalt i bestyrelsesmøderne.

Andelshaverne

Andelshaverne er Fælleskassens grundlag. Vi er til for vore andelshavere, og uden dem eksisterede vi ikke.

Vi ser os selv som

– ANDELSHAVERNES ØKONOMISKE VÆRKSTED.

Fælleskassen søger løbende at informere andelshaverne om relevante forhold og muliggøre dialog med andelshaverne.

Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder på hjemmesiden, udsendelse af nyhedsbreve, opslag på Facebook og ved udarbejdelse af årsrapporter samt på generalforsamlinger.

Bestyrelsen vurderer løbende, om Fælleskassens kapitalstruktur er i overensstemmelse med andelshavernes interesser.

Ledelsen vil fremover fokusere mere på, at de frie reserver, som nu er væsentligt større end andelskapitalen, til stadighed vokser. Dermed sikrer vi vore andelshavere bedst muligt.

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er Fælleskassens øverste myndighed. Fælleskassens bestyrelse lægger vægt på, at andelshaverne får en detaljeret orientering og et fyldestgørende grundlag for de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen.

Indkaldelse til generalforsamlingen offentliggøres og udsendes til andelshaverne med mindst 2 og højst 4 ugers varsel, således at andelshaverne har mulighed for at forberede sig.

Alle andelshavere har ret til at stemme – evt. ved fuldmagt – ved generalforsamlingen jfr. vedtægterne, ligesom der er mulighed for at fremsætte forslag til behandling.

Andelshaverne kan give fuldmagt til bestyrelsen. Efter generalforsamlingens afholdelse offentliggøres et referat på Fælleskassens hjemmeside.

Bestyrelsen skal indkalde til ekstraordinær generalforsamling, hvis det begæres af:

1. 1/3 af repræsentantskabets medlemmer.
2. Bestyrelsen.
3. Revisionen.
4. Andelshavere, der repræsenterer mindst 1/20 af andelshaverne.

Fælleskassens vedtægter kan ændres ved en generalforsamlingsbeslutning i overensstemmelse med Fælleskassens vedtægter og Lov om Finansiell Virksomhed.

Vederlag til ledelsen

Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand aflønnes med et fast vederlag, der fastsættes af repræsentantskabet. Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand er ikke omfattet af nogen form for bonus eller incitamentsordning.

Bestyrelsens og repræsentantskabets formands og næstformands vederlag fastlægges for et år ad gangen, og besluttes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes på generalforsamlingen. Der indgår ikke ydelsesbaserede pensionsordninger i aflønning af bestyrelse eller direktion. Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabs note 7. Der findes ingen variable aflønningsformer i Fælleskassen.

Revision

Til varetagelse af andelshavernes og offentlighedens interesser vælges på den årlige ordinære generalforsamling et statsautoriseret revisionsfirma.

Revisorerne aflægger rapport til den samlede bestyrelse minimum en gang om året og derudover umiddelbart efter konstatering af eventuelle forhold, som bestyrelsen bør forholde sig til.

Revisorerne deltager i bestyrelsesmøder i forbindelse med aflæggelse af årsrapporten til bestyrelsen. Forud for indstilling til valg på generalforsamlingen foretager bestyrelsen en vurdering af revisors uafhængighed, kompetencer mv.

Interessenterne

Fælleskassen søger løbende at udvikle og vedligeholde gode relationer til sine interessegrupper og samarbejdspartnere, idet sådanne relationer vurderes at have væsentlig og positiv betydning for Fælleskassens udvikling.

Medlemskaber og tætte samarbejdspartnere:

- Finans Danmark
- Finanssektorens Uddannelsescenter i Skanderborg
- Medejer og bestyrelsespost i Andelsselskabet DMPD – De Mindre Pengeinstitutters Dataformidling, der formidler vort medejerskab i BEC (Bankernes EDB Center)
- BEC (Bankernes EDB Center)
- Det Private Beredskab
- Brancheorganisationen Lokale Pengeinstitutter
- LetPension
- Sparinvest (herunder Lokal Puljeinvest)
- Indskydergarantifonden
- DLR Kredit A/S
- LR Realkredit A/S
- Frederiksberg Handelsstandsforening
- Totalkredit A/S
- De Frie Andelskasser
- Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA)
- Nets Denmark A/S
- Loomis A/S
- Danske Andelskassers Bank A/S
- MobilePay
- PFA Pension
- Finans-Support ApS
- Advokaterne Foldschack & Forchhammer

Samfundsansvar

Fælleskassen har oprettet en Grøn- og Socialøkonomisk pulje, hvor vi donerer vores provisionsindtægt fra Sparinvest til Grønne- og Socialøkonomiske formål. For yderligere information henvises der til www.faelleskassen.dk eller www.faellespuljen.dk

Grøn Vækst – kreditgivning til bæredygtige formål

Med vort Grøn Vækst-produkt håber vi at kunne bidrage til en mere bæredygtig udvikling i verden. Vi vil fremover forsøge at få viderekommunikering, at Fælleskassen har et ganske fint tilbud til alle, der ønsker at investere i miljø og bæredygtighed.

Det skal bemærkes, at ordningen både kan anvendes af virksomheder og private.

Vi har Grøn Vækst penge i følgende:

- Private miljø formål
- Servicevirksomheder
- Vedvarende energi
- Økologisk skovbrug
- Håndværksvirksomhed
- Sociale projekter
- Produktionsvirksomhed
- Distributionsvirksomhed
- Landsbyfællesskaber
- Kulturvirksomhed

Menneskerettigheder

Fælleskassen er bevidst om, at Fælleskassens aktiviteter særligt inden for investeringsområdet kan påvirke forhold, der vedrører de grundlæggende menneskerettigheder, når der investeres eller lånes til selskaber, som opererer globalt. Fælleskassen ønsker at imødekomme kunders, medarbejders og udvalgte Ngo'ers interesse i, hvordan sådanne problemstillinger håndteres.

Emnet bliver med mellemrum taget op i både bestyrelse og repræsentantskab.

Politikker

Det er Fælleskassens politik og retningslinjer, at investeringer og kreditgivning foregår i overensstemmelse med bredt anerkendte internationale konventioner og normer.

Det betyder, at Fælleskassen stiller krav til, at vores samarbejdspartnere på investeringssiden opererer efter en ansvarlig investeringspolitik. I praksis betyder det, at vores partnere stiller krav til selskaber i deres investeringsportefølje om overholdelse af internationale konventioner og standarder indenfor:

- Menneske- og arbejdstagerrettigheder
- God selskabsledelse
- Antikorruption
- Klima og miljø

Medarbejderforhold

Medarbejderne er et af Fælleskassens vigtigste aktiver. Personalepleje og medarbejdernes sikkerhed og sundhed er derfor vigtige områder for Fælleskassen, og ledelsen er klar over, at flere tiltag vil være påkrævet i de kommende år for at opretholde evnen til at tiltrække nødvendige højt kvalificerede medarbejdere.

Det er vigtigt, at medarbejderne løbende bliver holdt ajour med nyheder inden for sektoren og dermed de mange nye love og regler, der ser dagens lys. Fælleskassen uddanner løbende rådgiverne, så de er i stand til at betjene andelshaverne tilfredsstillende. Som medejers af Finanssektorens Uddannelsescenter har vi ofte medarbejdere på kursus, ligesom samarbejdspartnere som Totalkredit og Sparinvest stiller uddannelse til rådighed.

Rådgivning om pension fylder til stadighed mere i vore rådgivningssamtaler, og mange kunder samler deres pensionsforhold i Fælleskassen.

Ved udgangen af 2019 er medarbejderstaben 16,8 medarbejdere.

Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2019

Note	Resultatopgørelse	2019 tkr.	2018 tkr.
3	Renteindtægter _____	17.863	18.290
4	Renteudgifter _____	920	641
Netto renteindtægter		16.943	17.649
	Udbytte af aktier mv. _____	304	51
5	Gebyrer og provisionsindtægter _____	11.452	9.518
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter _____	1.077	932
Netto rente- og gebyrindtægter		27.622	26.286
6	Kursreguleringer _____	367	-1.260
	Andre driftsindtægter _____	21	12
7	Udgifter til personale og administration _____	23.856	22.841
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver _____	677	332
18	Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv. _____	-2.931	1.179
Resultat før skat		6.408	686
8	Skat _____	991	81
Årets resultat		5.417	605
Forslag til resultatdiponering			
	Overført til næste år _____	5.417	605
		5.417	605
Totalindkomstopgørelse			
	Årets resultat _____	5.417	605
Årets totalindkomst		5.417	605

Balance pr. 31.12.2019

Note	Aktiver	2019 tkr.	2018 tkr.
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	238.642	70.300
09	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker _____	37.306	48.977
11	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris _____	294.109	287.063
10	Obligationer til dagsværdi _____	6.623	166.647
	Aktier mv. _____	5.386	6.350
19	Aktiver tilknyttet puljeordninger _____	13.027	12.109
20	Øvrige materielle aktiver _____	3.961	3.951
	Aktuelle skatteaktiver _____	2.016	1.946
21	Udskudte skatteaktiver _____	8	999
	Andre aktiver _____	10.404	11.807
	Periodeafgrænsningsposter _____	621	556
Aktiver i alt		612.103	610.705
Passiver			
22	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker _____	2.151	1.748
23	Indlån og anden gæld _____	514.711	520.095
	Indlån i puljeordninger _____	13.027	12.109
	Andre passiver _____	2.905	2.769
Gæld i alt		532.794	536.721
Hensatte forpligtelser			
	Andre hensatte forpligtelser _____	24	56
	Hensættelser til udskudt skat _____	67	127
Hensatte forpligtelser i alt		91	183
	Andelskapital _____	26.515	26.515
	Overført overskud eller underskud _____	52.703	47.286
Egenkapital i alt		79.218	73.801
Passiver i alt		612.103	610.705
24	Ikke-balanceførte poster		
	Garantier m.v. _____	86.951	82.260
	Uudnyttede kredittilsagn _____	41.948	47.835
Ikke-balanceførte poster i alt		128.899	130.095

Egenkapitaloppgørelse for 2019

	Andelskapital tkr.	Overført resultat tkr.	I alt tkr.
Implementering af IFRS 9 _____	0	-3.791	-3.791
Egenkapital 01.01.2018 _____	26.515	46.681	73.196
Årets resultat _____	0	605	605
Egenkapital 31.12.2018 _____	26.515	47.286	73.801
Egenkapital 01.01.2019 _____	26.515	47.286	73.801
Årets resultat _____	0	5.417	5.417
Egenkapital 31.12.2019 _____	26.515	52.703	79.218

Lars Michael Jensen

Tina Bacher Jensen

Gittha Schmidt

Ann Christensen

Erik Hvidtfeldt

Anette Weber

Andreas Nørgaard

Gitte Leerbeck

Thorleif Kreisby Skjødt

NOTEOVERSIGT

- 01/ Anvendt regnskabspraksis
- 02/ Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder
- 03/ Renteindtægter
- 04/ Renteudgifter
- 05/ Gebyrer og provisionsindtægter
- 06/ Kursreguleringer
- 07/ Udgifter til personale og administration
- 08/ Skat
- 09/ Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid
- 10/ Obligationer til dagsværdi
- 11/ Udlån og andre tilgodehavender
- 12/ Gruppering på sektorer og brancher
- 13/ Nedskrivninger m.v. 01.01.2019 under IFRS 9
- 14/ Eksponeringer før nedskrivninger m.v. 01.01.2019 under IFRS 9
- 15/ Nedskrivninger m.v. 31.12.2019 under IFRS 9
- 16/ Eksponeringer før nedskrivninger m.v. 31.12.2019 under IFRS 9
- 17/ Analyse af ændringer i nedskrivninger
- 18/ Opsummering af regnskabsmæssig værdi af eksponeringer
- 19/ Aktiver tilknyttet puljeordninger
- 20/ Øvrige materielle aktiver
- 21/ Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser
- 22/ Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
- 23/ Indlån og anden gæld
- 24/ Eventualforpligtelser
- 25/ Nærtstående parter
- 26/ Kapitalkrav
- 27/ Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici
- 28/ Hoved- og nøgletal

Note 01 / Anvendt regnskabspraksis

Lovgrundlag, praksis og præsentation

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret.

Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb der tidligere har været indregnet fremgår af resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde andelskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå andelskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris eller amortiseret kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden.

Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fra-drag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af ændret regnskabsmæssig skøn, indregnes virkningen fremadrettet og på tilsvarende måde som det oprindelig skøn.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter, renteudgifter og gebyrer indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører.

Visse gebyrer og provisioner, der er en del af den effektive rente af et finansielt instrument eller forpligtelse, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af renten på de finansielle instrumenter og forpligtelser under henholdsvis renteindtægter og renteudgifter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pensioner, sociale udgifter og goder m.v. til andelskassens personale, og indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Udgifter til administration omfatter bl.a. markedsføring, it, kontorhold, kontingenter og forsikringer, samt øvrige administrative og driftsmæssige udgifter.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Udskudt skat medregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

BALANCEN

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker der måles til dagsværdi omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominal værdi.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (IFRS 9)

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter
Efter de IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages

klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Andelskassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handels-

beholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Andelskassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen.
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Der er som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen implementeret ny praksis for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på

det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør risikoen for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser.

Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- **Stadie 1** omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- **Stadie 2** omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives eksponeringen med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i eksponeringens restløbetid.
- **Stadie 3** omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.
- Kreditforringede ved første indregning omfatter de eksponeringer, som er kreditforringede ved første indregning. Disse oplyses særskilt i lighed med stadie 1-3.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko [Stadie 2]

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse [PD], inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første gang indregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse [PD] i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse [PD] i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1.

Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko. Eksponeringer i stadie 2 tilhørende kunder som udviser betydelige svaghedstegn, bliver indplaceret i stadie 2 svag.

Kreditforringede aktiver [Stadie 3]

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder

- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Andelskassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Andelskassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt::

- Låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse [PD], forventet krediteksponeering ved misligholdelse [EAD] og forventet tabsandel ved misligholdelse [LGD]. Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse [PD], forventet krediteksponeering ved misligholdelse [EAD] og forventet tabsandel ved misligholdelse [LGD]. Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk

information, som er udviklet af andelskassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse [PD] tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt [12 måneders PD]. Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponeering ved misligholdelse [EAD] tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse [LGD] er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Som udgangspunkt herfor bruges en model, der udvikles og vedligeholdes af LOPI - Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en

række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne.

Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Institutttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Fælleskassen foretager på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Dette foretages på baggrund af Fælleskassens eksponering i særlige brancher. Fælleskassen har vurderet at der ikke er behov for at foretage ledelsesmæssige tillæg, i forhold til de anvendte modeller.

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og andelskassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammeneveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Nedskrivninger i stadie 2 svag og 3

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

I henhold til kreditpolitikken tages de sikkerheder som det er muligt ved indgåelse af eksponeringer. Det er andelskassens praksis, at en fordring afskrives regnskabsmæssigt, når retskravet er fortabt eller sandsynligheden for inddrivelse er meget fjern. Principperne for tabsafskrivning er de samme for privatkunder såvel som for erhvervs kunder.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor andelskassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervs-kunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkasso selskab, som står for inddrivelse af gælden.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer og pantebreve, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker.

Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handlinger og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Øvrige materielle aktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

Driftsmateriel:

Brugstid: 3-10 år / **Restværdi:** 0 % af kostpris

Indretning af lejede lokaler:

Brugstid: 5-10 år / **Restværdi:** 0 % af kostpris

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsagligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gælds-påtagelse til det modtagne provenu, hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre et træk på andelskassens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Egenkapital

Foreslået udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatte.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs [lukkekurs]. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs [lukkekurs].

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Andelskassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre andelskassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultaopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen, og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Kommende regnskabsregler

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse, af 3. december 2018 implementerer den internationale regnskabsstandard IFRS 16, træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for førtidsimplementering. I forhold til de hidtil gældende regler indebærer ændringen, at kontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

For Fælleskassens vedkommende er der tale om huslejeforpligtelser. Opgørelsen af disse har ingen påvirkning af hverken resultat eller egenkapital.

Note 02/ Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor andelskassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæg-

gelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række bolig-ejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case", en "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Jeanette Fischer

Gert Crilles Jensen

Bo Schäfer

Kirsten Bodholdt

Lene Friis

Lene Hellmund

Jesper Christophersen

Niels Solholt Christensen

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2019 tkr.	2018 tkr.
03/	Renteindtægter		
	Udlån og andre tilgodehavender _____	16.191	16.199
	Obligationer _____	1.670	2.090
	Øvrige renteindtægter _____	2	1
	Renteindtægter i alt _____	17.863	18.290
04/	Renteudgifter		
	Kreditinstitutter og centralbanker _____	747	474
	Indlån og anden gæld _____	173	167
	Renteudgifter i alt _____	920	641
05/	Gebyrer og provisionsindtægter		
	Værdipapirhandel og depoter _____	217	203
	Betalingsformidling _____	1.012	963
	Lånesagsgebyrer _____	1.640	1.446
	Garantiprovision _____	3.193	2.480
	Øvrige gebyrer og provisioner _____	5.390	4.426
	Gebyrer og provisionsindtægter i alt _____	11.452	9.518
06/	Kursreguleringer		
	Obligationer _____	-1.666	-1.496
	Aktier mv. _____	1.970	300
	Valuta, rente mv. i alt _____	-42	-64
	Aktiver tilknyttet puljeordninger _____	-1.682	928
	Indlån i puljeordninger _____	1.682	-928
	Øvrige aktiver _____	105	0
	Kursreguleringer i alt _____	367	-1.260

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2019 tkr.	2018 tkr.
07	Udgifter til personale og administration		
	Personaleudgifter:		
	Lønninger [her er alene tale om faste lønde] _____	10.845	10.471
	Pensioner _____	1.110	1.070
	Udgifter til social sikring og afgifter mv. _____	1.876	1.793
	I alt _____	13.831	13.334
	Øvrige administrationsomkostninger _____	10.025	9.507
	Udgifter til personale og administration i alt _____	23.856	22.841
	Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion:		
	Direktion [her er alene tale om faste lønde], Thorleif Kreisby Skjødt _____	1.188	1.203
	Bestyrelsesformand [fast vederlag], Peter Højgaard Pedersen _____	72	69
	Næstformand [fast vederlag], Oscar Svendsen _____	50	48
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag], Karen-Inger Dahl Thorsen _____	42	41
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag], Ida Binderup _____	42	41
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag], Niels Solholt Christensen _____	42	41
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag] Bjarke Fønnesbech _____	42	21
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag] Helga König-Jakobsen _____	42	21
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag], Johan Finsteen Gjørdvad _____	0	20
	Bestyrelsesmedlem [fast vederlag], Lisbeth Hansen _____	0	20
	Repræsentantskabsformand [fast vederlag] Pål Berner Strandgaard _____	21	10
	Repræsentantskabsnæstformand [fast vederlag] Søren V. Svendsen* _____	5	0
	Afg. repræsentantskabsformand [fast vederlag], Julie B. Damlund _____	0	6
	Afg. repræsentantskabsnæstformand [fast vederlag] Jesper Lassen* _____	5	5
	Afg. repræsentantskabsnæstformand [fast vederlag], Lis Holgersen _____	0	3
	I alt _____	1.551	1.549
	Fælleskassen har ikke udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.		
	Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede _____	16,8	16,5

*Vederlaget er for et halvt år

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2019 tkr.	2018 tkr.
07/	Honorar til revisionsfirmaer		
	Lovpligtig revision af årsregnskabet _____	463	264
	Andre ydelser end revision _____	25	24
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed _____	32	48
	Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte der udfører den lovpligtige revision _____	520	336
	Andre ydelser end lovpligtig revision vedrører sparring om forretningsgange.		
08/	Skat		
	Beregnet skat af årets indkomst _____	0	0
	Ændring i udskudt skat _____	991	81
	Skat af årets resultat _____	991	81
	Skatteafstemning		
	Gældende skattesats _____	22,0	22,0
	Ikke-skattepligtige indtægter og ikke-fradragsberettigede udgifter m.m. _____	-6,5	-10,2
	Effektiv skatteprocent _____	15,5	11,8
09/	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid		
	Anfordringstilgodehavender _____	37.306	48.977
	I alt fordelt efter restløbetid _____	37.306	48.977
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter	37.306	48.977
	Tilgodehavender i alt _____	37.306	48.977
10/	Obligationer til dagsværdi		
	Realkreditobligationer _____	6.623	166.647
	Obligationer i alt _____	6.623	166.647

Til sikkerhed for clearingskonto i Danske Andelskassers Bank har andelskassen deponeret nom. 6,5 mio. kr. af den samlede obligationsbeholdning.

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2019 tkr.	2018 tkr.
11/	Udlån og andre tilgodehavender		
	Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger _____	309.636	306.891
	Nedskrivninger ultimo _____	15.527	19.828
	Udlån og andre tilgodehavender ultimo _____	294.109	287.063
	Samlet udlån fordelt efter restløbetid		
	Anfordring _____	4.842	8.907
	Til og med 3 måneder _____	23.653	13.610
	Over 3 måneder og til og med 1 år _____	36.898	45.027
	Over 1 år og til og med 5 år _____	113.748	113.043
	Over 5 år _____	114.968	106.476
		294.109	287.063

Standardvilkår

Erhvervskunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Ved erhvervslån stilles der krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til andelskassen.

Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ved ændringer til eksisterende udlån.

Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for private udlån og kreditfaciliteter stilles der i størst muligt omfang ejerpant i private ejendomme [herunder andelsboliger]; pant i motorkøretøjer og lystfartøjer, samt for en mindre dels vedkommende selvskyldnerkaution af god bonitet. Endvidere er det kutyme at debitor deponerer en livspolice til sikkerhed for engagementet.

For erhvervsfaciliteter stilles ejerpant i erhvervsjendomme, motor-køretøjer, driftsmidler og driftsinventar. Endvidere kan der kræves virksomhedspant eller fordringspant, såfremt omstændighederne taler herfor. For Fælleskassens skolesegment gælder det endvidere, at der kræves transport i skolens statstilskud.

Noter / Resultatopgørelse og balance

11/ Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

Eksponeringer, der er:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fodnote*	Total
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [3] _____	53.286	0	0	0	53.286
MMed normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [2a] _____	160.721	9.596	0	0	170.317
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn [2b] _____	70.575	53.801	0	544	124.920
Med væsentlige svaghedstegn [2c] _____	20.316	18.538	0	0	38.854
Kreditforringede [1] _____	0	0	41.198	7.345	48.543
Total _____	304.898	81.935	41.198	7.889	435.920

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fodnote*	Total
Offentlige myndigheder _____	0	0	0	0	0
Erhverv, herunder:					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri _____	1.767	7	0	0	1.774
Industri og råstofudvikling _____	2.750	1.367	13	0	4.130
Energiforsyning _____	0	0	0	0	0
Bygge og anlæg _____	3.045	1.626	3.946	0	8.617
Handel _____	11.714	3.025	3.707	0	18.446
Transport, hoteller og restauranter _____	11.537	4.564	2.433	0	18.534
Information og kommunikation _____	2.316	1.392	7.880	0	11.588
Finansiering og forsikring _____	12.069	3.191	4.482	0	19.742
Fast ejendom _____	8.224	24.375	0	0	32.599
Øvrige erhverv _____	84.645	28.372	12.165	5.339	130.521
Erhverv i alt _____	138.067	67.919	34.626	5.339	245.951
Private _____	166.831	14.016	6.572	2.550	189.969
I alt _____	304.898	81.935	41.198	7.889	435.920

*Kreditforringet ved første indregning

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2019 tkr.	2018 tkr.
12/	Gruppering på sektor og brancher	Procent	Procent
	Offentlige myndigheder _____	0	0
	Erhverv, herunder:		
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri _____	0	0
	Industri og råstofindvinding _____	1	1
	Energiforsyning _____	0	0
	Bygge- og anlæg _____	2	3
	Handel _____	4	5
	Transport, hoteller og restauranter _____	4	4
	Information og kommunikation _____	3	6
	Finansiering og forsikring _____	5	3
	Fast ejendom _____	7	6
	Øvrige erhverv _____	30	32
	Erhverv i alt _____	56	60
	Private _____	44	40
	I alt _____	100	100

Noter / Resultatopgørelse og balance

13/	Nedskrivninger mv. 01.01.2019 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 tkr.	Stadie 2 tkr.	Stadie 3 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	1.001	2.874	13.929	2.081	19.885
	Garantier _____	125	3	0	0	128
	I alt _____	1.126	2.877	13.929	2.081	20.013

*Heraf samlet hensættelse på uudnyttet kredittilsagn tkr. 56

14/	Eksponeringer før nedskrivninger mv. 01.01.2019 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 tkr.	Stadie 2 tkr.	Stadie 3 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	239.026	67.440	42.668	5.703	354.837
	Garantier _____	73.577	7.490	610	94	81.771
	I alt _____	312.603	74.930	43.278	5.797	436.608

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

Noter / Resultatopgørelse og balance

15/	Nedskrivninger mv. 31.12.2019 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 tkr.	Stadie 2 tkr.	Stadie 3 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	741	796	11.914	2.100	15.551
	Garantier _____	65	2	0	0	67
	I alt _____	806	798	11.914	2.100	15.618

* Heraf samlet hensættelse på uudnyttet kredittilsagn tkr. 24

16/	Eksponeringer før nedskrivninger mv. 31.12.2019 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 tkr.	Stadie 2 tkr.	Stadie 3 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	229.994	74.004	40.514	7.522	352.034
	Garantier _____	74.904	7.931	684	367	83.886
	I alt _____	304.898	81.935	41.198	7.889	435.920

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

Noter / Analyse af ændringer i nedskrivninger

17/ Analyse af ændringer i nedskrivninger i året opdelt i de enkelte stadier med sammenhæng til resultatførte nedskrivninger mv. Opsummering af samlede resultatførte nedskrivninger mv. fremgår af note 18.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt	Resultat- førte ned- skrivninger mv.
	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.
Nedskrivninger og hensættelser til tab						
Nedskrivninger 01.01.2019 under IFRS 9, udlån til amort. kostpris ____	1.001	2.874	13.929	2.081	19.885	0
Nedskrivninger vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder ____	112	32	31	174	349	349
Tilbageført nedskrivninger vedr. indfrieede konti _____	-92	-650	-472	-64	-1.278	-1.278
Ændring af primonedskrivninger, overførsel til/fra stadie 1 _____	508	-506	-2	0	0	0
Ændring af primonedskrivninger, overførsel til/fra stadie 2 _____	-327	327	0	0	0	0
Ændring af primonedskrivninger, overførsel til/fra stadie 3 _____	-22	-531	553	0	0	0
Nedskrivninger i året som følge af ændring i kreditrisiko _____	-439	-750	-393	-91	-1.673	-1.673
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt ..	0	0	-1.732	0	-1.732	0
Andre bevægelser [rentekorr.] _____	0	0	0	0	0	-198
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0	0	0	0	0	-70
Nedskrivninger 31.12.2019 _____	741	796	11.914	2.100	15.551	-2.870
Hensættelser 01.01.2019 under IFRS 9, uudnyttet maks. og tilsagn ____	125	3	0	0	128	0
Hensættelser til tab vedr. nye eksponeringer i året _____	61	2	0	0	63	63
Tilbageført hensættelser vedr. indfrieede konti _____	-68	0	0	0	-68	-68
Ændring af primohensættelse, overførsel til/fra stadie 1 _____	1	-1	0	0	0	0
Ændring af primohensættelse, overførsel til/fra stadie 2 _____	-4	4	0	0	0	0
Hensættelse til tab i året som følge af ændring i kreditrisiko _____	-50	-6	0	0	-56	-56
Hensættelser til tab 31.12.2019 _____	65	2	0	0	67	-61

18/

Opsummering regnskabsmæssig værdi af eksponeringer

	Ekspone- ring før nedskrivninger	Nedskriv- ninger	Regnskabs- mæssig værdi	Resultatført nedskriv- ninger mv. i alt
	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.	2019 tkr.
Udlån til amortiseret kostpris* _____	352.034	15.551	336.483	-2.870
Garantier _____	83.886	67	83.819	-61
I alt _____	435.920	15.618	420.302	-2.931

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

	2019 Procent	2018 Procent
Årets nedskrivningsprocent _____	-0,7	0,3
Akkumuleret nedskrivningsprocent _____	3,9	5,1

	2019 tkr.	2018 tkr.
19/ Aktiver tilknyttet puljeordninger		
Andelskassens puljeordninger er fordelt på disse aktivtyper:		
Obligationer _____	90	90
Danske Aktier _____	657	679
Mixpulje Minimum _____	91	87
Mixpulje Middel _____	2.908	2.644
Globale Aktier _____	985	1.018
Mixpulje Høj _____	6.091	5.421
Korte Obligationer _____	42	42
Mixpulje Lav _____	2.066	2.118
Mixpulje Maksimum _____	97	10
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt	13.027	12.109
20/ Øvrige materielle aktiver		
Samlet kostpris primo _____	4.690	734
Tilgang i årets løb _____	687	3.956
Afgang i årets løb _____	0	0
Samlet anskaffelsespris ultimo	5.377	4.690
Af- og nedskrivninger primo _____	739	407
Årets afskrivninger _____	677	332
Årets afskrivninger på afgang _____	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	1.416	739
Bogført beholdning ultimo	3.961	3.951
21/ Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser		
Udskudt skat primo _____	999	8
Primoregulering af udskudt skat _____	0	1.072
Ændring i udskudt skat _____	-991	-81
Aktiveret ultimo	8	999
Udskudt skat netto		
Materielle anlægsaktiver _____	-223	-157
Fremførte skattemæssige underskud _____	231	1.156
Udskudt skat netto i alt	8	999
Udskudte skatte aktiver		
Materielle anlægsaktiver _____	-223	-157
Fremførte skattemæssige underskud _____	231	1.156
Udskudte skatte aktiver i alt	8	999

	2019 tkr.	2018 tkr.
22/ Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
På anfordring _____	2.151	1.748
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker _____	2.151	1.748
Gæld i alt	2.151	1.748
23/ Indlån og anden gæld		
Fordeling på restløbetider		
På anfordring _____	449.203	450.047
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder _____	23.998	29.598
Over 3 måneder og til og med 1 år _____	2.248	2.046
Over 1 år og til og med 5 år _____	10.782	9.737
Over 5 år _____	28.480	28.667
Fordeling på indlånstyper	514.711	520.095
På anfordring _____	445.388	446.208
Med opsigelsesvarsel _____	33.353	39.618
Særlige indlånsformer _____	35.970	34.269
Indlån og anden gæld i alt	514.711	520.095
24/ Eventualforpligtelser m.v.		
Garantier		
Finansgarantier _____	26.499	20.747
Tabsgarantier for realkreditlån _____	31.873	26.133
Øvrige garantier _____	28.579	35.380
Garantier i alt	86.951	82.260
Uudnyttede kredittilsagn	41.948	47.835
Ikke-balanceførte poster i alt	128.899	130.095

Andelskassen anvender BEC som datacentral, og vil derved skulle godtgøre DMPD/BEC ved udtræden af medlemskabet.

Andelskassen har huslejeoplygtelser på lejemålet Bernhard Bangs Allé. Lejemålet kan opsiges med 6 måneders varsel. Den årlige husleje udgør t.kr. 360.

Andelskassen har deponeret obligationer med en værdi på 6,6 mio.kr. til sikkerhed for clearingskonto i Danske Andelskassers Bank. Derudover er der ikke afgivet pantsætninger, sikkerhedsstillelser eller lignende.

Nærtstående parter

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår. Andelskassen definerer nærtstående parter som medlemmer af Andelskassens bestyrelse og direktion samt de virksomheder, hvori bestyrelsesmedlemmer har bestemmende indflydelse.

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse over Andelskassen Fælleskassen: Ingen

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem andelskassen og nærtstående parter

	2019 tkr.	2018 tkr.
Bestyrelse		
Udlån og andre tilgodehavender _____	1.414	1.123
Garantier _____	429	429
Uudnyttede kreditfaciliteter _____	2.170	926
	4.013	2.478
Lån, lånetilsagn og garantier i alt		
<i>Udlånsrente</i>	2-14,75 %	2-14,75 %
Sikkerheder _____	1.169	1.169
Indlån _____	1.455	3.174
Direktion		
Udlån og andre tilgodehavender _____	566	652
Garantier _____	0	0
Uudnyttede kreditfaciliteter _____	100	100
	666	752
Lån, lånetilsagn og garantier i alt		
<i>Udlånsrente</i>	2,50 %	2,00 %
Sikkerheder _____	0	0
Indlån _____	108	17

Kapitalkrav, kernekapital, kapitalgrundlag og solvens

	2019 tkr.	2018 tkr.
Kapitalkrav iht. CRR artikel 92 _____	19.257	28.184
Det oplyste kapitalkrav udgør 8% af den samlede risikoeksponering		
Individuelt kapitalbehov _____	19.522	18.919
Kapitalbevaringsbufferkrav _____	6.018	6.606
Kontracyklisk kapitalbufferkrav _____	2.407	0
NEP-krav _____	4.574	2.466
Samlet kapitalkrav _____	51.778	56.175
Egenkapital _____	79.218	73.801
Regulering for udskudt skat _____	229	1.154
Forsigtig værdiansættelse _____	13	173
Egentlig kernekapital _____	78.976	72.474
Kernekapital _____	78.976	72.474
Kapitalgrundlag _____	78.976	72.474
Kreditrisiko _____	191.691	245.393
Markedsrisiko _____	1.443	62.096
Operationel risiko _____	47.580	44.814
Risikoeksponering _____	240.714	352.303
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent _____	32,8	20,6
Kernekapitalprocent _____	32,8	20,6
Kapitalprocent _____	32,8	20,6

27/ Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Fælleskassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med Fælleskassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Fælleskassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker pengeinstituttet. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen. Afdækningsstrategier bliver dagligt styret af Fælleskassens administration.

Kreditrisiko

De væsentligste risici i Fælleskassen vedrører kreditrisiko. Risikostyringspolitikker er tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Fælleskassen vil som hovedregel forlange sikkerhed i ejendomme, maskiner og kautioner.

Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Fælleskassen har forretninger med. Den samlede krediteksponering er sammensat af balanceførte og ikke balanceførte poster. Eksponeringen omfatter almindelige bankforretninger.

Fælleskassen følger løbende alle udlån og garantier på individuel basis. For øvrige finansielle instrumenter, herunder tilgodehavender hos andre kreditinstitutter, henvises til note 10.

For opgørelse af kreditrisici vedrørende udlån i øvrigt henvises til note 12.

Markedsrisiko

Opgørelse og overvågning af markedsrisici sker på daglig basis. Bestyrelsen modtager orientering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Instituttet foretager løbende afdækning af renterisikoen.

Den samlede renterisiko udgjorde ultimo 2019 0,1 % mod 6,6 % i 2018.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, instituttet må påtage sig.

Likviditetsrisiko

Likviditetsberedskab

Fælleskassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab.

Fælleskassen tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 100 %.

Operational risiko

Fælleskassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker.

En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række krav til håndtering af følsomme oplysninger. Herudover er der udarbejdet nødplaner for it, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation.

Fælleskassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå. Fælleskassen er qua sin størrelse afhængig af visse nøglemedarbejdere. For at mindske afhængigheden er der udarbejdet skriftlige arbejdsgange.

Herudover søger Fælleskassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at dens største afhængighed er til stede.

Fælleskassen har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Det er Fælleskassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Noter / Hoved- og nøgletal i 1.000 kr.

	2019	2018	2017	2016	2015
28/ Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter _____	27.622	26.286	24.767	23.627	25.375
Kursreguleringer _____	367	-1.260	-1.592	-160	-659
Udgifter til personale og administration _____	23.856	22.841	22.339	21.615	19.396
Af og nedskrivninger på materielle aktiver _____	677	332	179	127	93
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-2.931	1.179	-1.735	-3.424	-502
Skat _____	991	81	729	1.224	962
Årets resultat _____	5.417	605	1.674	3.938	4.021
Balance					
Udlån og andre tilgodehavender _____	294.109	287.063	278.668	266.776	245.261
Egenkapital _____	79.218	73.801	76.987	75.313	71.375
Aktiver i alt _____	612.103	610.705	598.378	544.650	506.999
Nøgletal					
Solvensprocent _____	32,8	20,6	22,1	23,8	24,5
Kernekapitalprocent _____	32,8	20,6	22,1	23,8	24,5
Egenkapitalforrentning før skat _____	8,4	0,9	3,2	7,0	7,2
Egenkapitalforrentning efter skat _____	7,1	0,8	2,2	5,4	5,8
Indtjening pr. omkostningskrone _____	1,3	1,03	1,12	1,28	1,29
Renterisiko _____	0,1	6,6	4,5	1,1	3,5
Valutaposition _____	0,1	1,3	1,0	0,8	0,1
Valutarisiko _____	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån _____	58,7	57,7	57,0	62,2	63,9
Likviditet opgjort efter LCR* _____	2.270,8	1.657,7	1.638,0	1.395,3	0,0
Summen af store engagementer _____	65,4	84,6	53,9	60,8	57,7
Akkumuleret nedskrivningsprocent _____	3,9	5,1	4,2	5,7	8,2
Årets nedskrivningsprocent _____	-0,7	0,3	-0,5	-1,0	-0,2
Årets udlånsvækst _____	2,5	4,4	4,5	8,8	-1,8
Udlån i forhold til egenkapital _____	3,7	3,9	3,6	3,5	3,4
Afkastningsgrad _____	0,9	0,1	0,3	0,7	0,8

*Overdækning i forhold til likviditet i henhold til FIL § 152 er afløst af nyt likviditetsmål [LCR] fra 2018.

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

28/

Solvensprocent	=	$\frac{\text{Basiskapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Kernekapitalprocent	=	$\frac{\text{Kernekapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Egenkapitalforrentning før skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat før skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	=	$\frac{\text{Nettoindtægter incl. kursreguleringer}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
Renterisiko	=	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Valutaposition	=	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Udlån i forhold til indlån	=	$\frac{\text{Bruttoudlån}}{\text{Indlån}}$
Udlån i forhold til egenkapital	=	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Udlånsvækst	=	$\frac{[\text{Udlån ultimo} - \text{Udlån primo}] \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	=	$\frac{\text{Overskydende likviditet efter opfyldelse af FIL §152}}{10\% - \text{lovkravet}}$
Summen af store engagementer	=	$\frac{\text{Sum af store engagementer}}{\text{Basiskapital}}$
Periodens nedskrivningsprocent	=	$\frac{\text{Periodens nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Afkastningsgrad	=	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$

Andelskassen Fælleskassen

Bernhard Bangs Allé 27

2000 Frederiksberg

Tlf: 35 39 45 40

www.faelleskassen.dk

CVR. nr. 69556728